

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

„Strategia Migracyjna Polski na lata 2025 - 2030”

Analiza najważniejszych postulatów

- „Strategia migracyjna Polski na lata 2025 - 2030” to dokument przyjęty przez Radę Ministrów, który określa najważniejsze założenia i kierunki wielu aspektów polityki migracyjnej i azylowej naszego Państwa na najbliższe lata.
- W dokumencie wskazano obszary działań oraz zawarto deklaracje w odniesieniu do najważniejszych zagadnień z materii migracji, odnosząc się do kwestii, takich jak m.in. dostęp do terytorium RP, bezpieczeństwo narodowe czy stosunki z polską diasporą.
- Nielegalna migracja jest w Strategii przedstawiana jako zagrożenie dla bezpieczeństwa Polski oraz Unii Europejskiej, często w kontekście działań hybrydowych wrogich sił. Dokument podkreśla jednocześnie, że „bezpieczna i kontrolowana imigracja zarobkowa” jest zjawiskiem pożądanym i pozytywnie wpływającym na gospodarkę.
- W dokumencie zwrócono uwagę, iż aktualne uregulowania międzynarodowe dotyczące migracji i azylu są niedostosowane do realiów współczesnego świata, dzięki czemu służą krajom niedemokratycznym do wywierania presji migracyjnej na pozostałe państwa.
- Strategia formułuje postulat możliwości tymczasowego i terytorialnego zawieszenia prawa do azylu w kontekście zagrożenia destabilizacji państwa. Autorzy wskazują jednak na niezbędne uzyskanie upoważnienia do takiego działania ze strony Unii Europejskiej.
- Krytyce poddano działania poprzedniego rządu, które w ocenie autorów Strategii cechował brak systematycznego podejścia do materii migracji. W tym kontekście umieszczona jest stanowcza krytyka Paktu Migracyjnego, określonego mianem „nieodzwierciedlającego specyficznej sytuacji Polski”.
- Istotną część zawartych w Strategii postulatów należy ocenić pozytywnie, a ich rzetelne wdrożenie w politykę wewnętrzną i zagraniczną rządu poddać monitoringowi, w tym: wskazanie bezpieczeństwa narodowego jako priorytetu polityki migracyjnej czy wielokrotnie podkreślenie znaczenia integracji, rozumianej jako dostosowanie się imigrantów do norm i zasad społecznych obowiązujących oraz akceptowalnych w polskim społeczeństwie.

Wprowadzenie

[„Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo. Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna Polski na lata 2025-2030”](#) to nazwa dokumentu, opublikowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów który określa główne założenia i kierunku polityki migracyjnej

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Rzeczypospolitej na najbliższe lata. Strategia odnosi się do wielu różnych kwestii dotyczących migracji, bezpieczeństwa narodowego, ochrony granic, procedur azylowych, zasad nabywania obywatelstwa polskiego czy polskiej diaspory. Jak możemy przeczytać w dokumencie, będzie ona w najbliższych latach podlegała stałej ewaluacji, aby za pośrednictwem instrumentów legislacyjnych spójnie ukształtować rzeczywiste potrzeby napływu do Polski cudzoziemców względem możliwości integracyjnych Rzeczypospolitej Polskiej, oczekiwań Polek i Polaków, a także relacji z obywatelami polskimi przebywającymi za granicą oraz cudzoziemcami polskiego pochodzenia.

W tym kontekście należy również zwrócić uwagę, iż na doniosłość i ogromne znaczenie tematyki migracyjnej w debacie publicznej. Masowy napływ osób z Afryki i Azji doprowadził do wielu przemian społecznych i gospodarczych w dużej części Europy, diametralnie wpływając na sytuację polityczną w wielu państwach Unii Europejskiej.

Przedmiotowy dokument, prezentowany jako uzgodniona społecznie i politycznie, jasna doktryna migracyjna, został przyjęty w formie uchwały przez Radę Ministrów w dniu 15 października bieżącego roku. W niniejszej pracy zostaną przedstawione oraz omówione jego najważniejsze elementy.

Uchwała została przyjęta ze zdaniem odrębnym Wiceprezesa Rady Ministrów Krzysztofa Gawkowskiego, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk, Minister do spraw Równości Katarzyny Kotuli oraz Ministra Nauki Dariusza Wieczorka.

Główne cele i priorytety strategii migracyjnej

Dokument rozpoczyna się od wskazania głównych celów i kierunków nowej strategii migracyjnej. Nadrzędnym priorytetem polityki migracyjnej Polski na najbliższe lata ma być bezpieczeństwo, rozumiane jako „zobowiązanie dla działań państwa na wszystkich poziomach, tak aby dokonujące się procesy migracyjne były szczegółowo regulowane i pozostawały pod kontrolą zarówno w zakresie celu przyjazdu, skali napływu, jak i państw pochodzenia cudzoziemców” (pkt 1, s. 3). Podkreśla się tutaj, iż uregulowanie zasad dostępu do terytorium Polski pozostaje w gestii rządu, przy czym należy regulacje wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej, w tym w szczególności obowiązki wynikające z partycypowania w Strefie Schengen.

Jako kolejny priorytet autorzy dokumentu określają ochronę granicy i zapobieganie nielegalnej imigracji, słusznie traktując to drugie zjawisko jako element szerszych działań hybrydowych, wymierzonych w interesy Polski i Unii Europejskiej. Równocześnie twórcy strategii deklarują, iż Polska, przeciwdziałając przerzutowi ludzi przez jej terytorium podejmuje działania mające na

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

celu ochronę migrantów, których życie lub zdrowie mogłoby być zagrożone oraz przeciwdziałania handlowi ludźmi (pkt 3).

Następnie autorzy słusznie zwracają uwagę, iż mechanizmy i instytucje ochrony międzynarodowej są aktualnie wykorzystywane przez „przez reżimy dyktatorskie na całym świecie”. (pkt. 4, s. 3). Za przykład takowych wskazuje się wspólne działania Rosji i Białorusi na naszej wschodniej granicy, wprost określając je „atakami” na Polskę. Dlatego też w dokumencie rząd deklaruje, iż będzie domagał się zmiany dotychczasowego podejścia do przyznawania azylu. „Gwarancje prawne, w jakie wyposażeni są migranci, **w tym** nielegalnie przekraczający granicę, nie mogą oznaczać istnienia zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa oraz ich samych” stwierdzają twórcy dokumentu, jednocześnie podkreślając, iż „**w przypadku zagrożenia destabilizacji państwa przez napływ imigrantów, możliwe powinno być czasowe i terytorialne zawieszanie prawa do przyjmowania wniosków o azyl**” (pkt. 4).

W dalszej części strategii autorzy wyraźnie podkreślają, iż konsekwencjom zmian demograficznych i społecznych na rynku pracy nie uda się zapobiec jedynie instrumentami polityki imigracyjnej, dlatego też wskazują na konieczność stosowania innych instrumentów w obszarze polityki gospodarczej, społecznej oraz zatrudnienia. Zaznacza się przy tym, iż „bezpieczna i kontrolowana imigracja zarobkowa” jest zjawiskiem pożądanym i pozytywnie wpływającym na gospodarkę (pkt 5).

Wskazuje się tam także na potrzebę współpracy w przedmiotowej materii z pracodawcami zatrudniającymi cudzoziemców oraz związkami zawodowymi. W tym kontekście podkreśla się również potrzebę prawidłowej identyfikacji realnych potrzeb pracodawców oraz konieczność uwzględnienia interesów państwa, ochrony rynku pracy jak i spójności społecznej (pkt 6).

Jako kolejne elementy strategii migracyjnej na najbliższe lata wskazuje się m.in. **konieczność uszczelnienia systemu wydawania wiz studenckich** (pkt 7) czy podkreślenie znaczenia integracji, rozumianej jako dostosowanie się imigrantów do norm i zasad społecznych obowiązujących oraz akceptowalnych w polskim społeczeństwie (pkt 8). Ten drugi element przedstawiany jest jako znaczący w kontekście potrzeby unikania „konfliktów, które mogłyby negatywnie wpłynąć na poziom spójności w Polsce” (pkt 8).

Autorzy dokumentu podkreślają również na potrzebę transparentnego uregulowania procedury pozyskiwania polskich dokumentów, wskazując przy tym na zintegrowanie w polskim społeczeństwie (znajomość języka polskiego oraz respektowanie norm i zasad społecznych) jako zasadniczy element (pkt 9).

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Ostatni punkt głównych celów strategii migracyjnej poświęcony jest polskiej diasporze, czyli wszystkim Polakom mieszkającym poza granicami naszego państwa. Autorzy wskazują na zmianę charakteru imigracji z Polski w ostatnich latach oraz postulują modyfikację w zakresie polityki polonijnej. **W tym obszarze jako kluczowy cel zostaje wskazane podtrzymanie związków z Polską Polaków, którzy mieszkają za granicą.**

Geneza planu

Po wskazaniu głównych celów i założeń strategii następuje obszerny „wstęp”, w którym autorzy przedstawiają historyczny kontekst i najważniejsze wydarzenia polityczne wpływające na zjawisko migracji w Polsce oraz Europie. W tym kontekście przypomina się m.in. o rosyjskiej agresji na Ukrainę (począwszy od 2014 roku), która spowodowała bezprecedensową falę migracyjną do Polski czy o zwiększeniu zainteresowania przyjazdami do Polski, czego dowodem jest m.in. wzrost wydawanych zezwoleń na pracę oraz wiz studenckich dla obywateli państw Afryki, Azji czy krajów bliskowschodnich. Za źródło znacznego zainteresowania Polską wśród obcokrajowców autorzy uznają dynamiczny rozwój gospodarczy Polski, dołączenie do Unii Europejskiej czy zliberalizowanie zasad dostępu do polskiego rynku pracy.

Jak słusznie zauważono w dokumencie, opisane powyżej procesy doprowadziły do zmiany charakterystyki imigracyjnej Polski, powodując nowe dodatkowe wyzwania społeczne i kulturowe. Jednocześnie trafnie stwierdza się, iż przedmiotowym procesom nie towarzyszyły decyzje polityczne i legislacyjne, które odzwierciedlałyby te zmiany. W opinii twórców strategii w ostatnich latach w tym obszarze panował chaos, spowodowany brakiem „strategicznego dokumentu”, który określałby kierunki, cele i priorytety, równocześnie wskazując ryzyka związane z migracją. W ten sposób *de facto* krytykują oni politykę migracyjną poprzedniej ekipy rządowej, wprost nazywając funkcjonujące wtedy (w ich opinii) nieprawidłowości „patologiami” (s. 7).

W dalszej kolejności zwraca się uwagę na nadużycia dotyczące funkcjonowania i wydawania Kart Polaka, które są często wykorzystywane jako narzędzie do pozyskania polskiego obywatelstwa przy wykazaniu pozornych związków z Polską. Na odnotowanie zasługuje zwrócenie uwagi na „pierwsze sygnały” rosnącej przestępczość wśród imigrantów oraz na rosyjskie działania hybrydowe na polsko - białoruskiej granicy (s. 8). Co szczególnie interesujące, **w dokumencie Pakt o migracji i azylu określa się mianem „nie odzwierciedlającego specyficznej sytuacji Polski”, przy jednoczesnym wskazaniu, iż został on wynegocjowany przez rząd Zjednoczonej Prawicy (s. 8). W związku z tym wzywa się do jak najszybszego przyjęcia regulacji na poziomie Unii Europejskiej w celu odpowiedzi na instrumentalizację migrantów i**

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

imigracji. „Prawo UE musi odpowiadać na obecne wyzwania migracyjne” - czytamy w dokumencie (s. 8).

Ta część strategii kończy się stwierdzeniem, że „realizowana przez Rząd Zjednoczonej Prawicy polityka migracyjna była fragmentaryczna, powielająca błędy państw zachodnich, które wcześniej stały się państwami imigracyjnymi oraz rodząca wyzwania wpływające na bezpieczeństwo Polski i jej mieszkańców”. Powyższa okoliczność w opinii autorów implikuje konieczność zdecydowanej zmiany podejścia do imigracji, przy podkreśleniu, iż konieczne jest „uniknięcie błędów w polityce migracyjnej, szczególnie tych popełnionych przez kraje Europy Zachodniej” (s.8).

Wskazuje się tam również 8 obszarów, objętych „Strategią migracyjną Polski”. Są nimi kolejno:

1. **misja, cele, funkcje oraz wymiar instytucjonalny polityki migracyjnej;**
2. **dostęp do terytorium;**
3. **dostęp do ochrony krajowej i międzynarodowej;**
4. **warunki dostępu do rynku pracy;**
5. **migracje edukacyjne;**
6. **integracja**
7. **obywatelstwo i repatriacja**
8. **diaspora polska**

Misja, cele, funkcje oraz wymiar instytucjonalny polityki migracyjnej

W odniesieniu do wymiaru instytucjonalnego polityki migracyjnej autorzy raportu podkreślają, iż decyzje podejmowane w tym obszarze powinny odzwierciedlać „zasady i normy społeczne, jakie obowiązują w danym społeczeństwie i oczekiwania obywateli związane z realizacją polityki migracyjnej”. Zapewnienie bezpieczeństwa jest ponownie prezentowane jako „kluczowy kierunek” polityki migracyjnej Polski, którą określa się mianem „egzystencjalnego wyzwania w warunkach aktualnych wyzwań geopolitycznych” (s. 12). Dlatego też, jak słusznie zauważają autorzy Strategii proces migracji musi być „ograniczony, podlegać monitorowaniu i kontroli ze strony instytucji publicznych oraz odpowiadać na oczekiwania społeczeństwa polskiego” (s. 12). Trafnie zwraca się uwagę, iż powyższe kwestie powinny odnosić się zarówno do spraw społecznych oraz kulturowych jak i ekonomicznych (dostęp do rynku pracy). **„Obecność cudzoziemców nie może wprowadzać niepewności w codziennym życiu mieszkańców Polski”** - czytamy w Strategii (s. 12). W tym kontekście uwypukla się potrzebę stworzenia odpowiedniego modelu imigracyjnego, który w swej istocie ma za zadanie uzupełniać niedobory przy jednoczesnym **utrzymaniu spójności społecznej**. Jednocześnie podkreśla się, iż cudzoziemcy legalnie przebywający w Polsce są ważną częścią „społeczeństwa w Polsce”, ich

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

prawa muszą być respektowane a głos brany pod uwagę. Celem jest bowiem stworzenie kompleksowej i wielopoziomowej polityki integracyjnej.

Jako uzasadnienie dla opisanych powyżej kierunków polityki migracyjnej wskazuje się na potrzebę „niedopuszczania do błędów popełnionych w przeszłości przez inne państwa”. Autorzy słusznie zauważają, iż przytaczane błędy doprowadziły do powstania wielu problemów, wśród których wymienia się m.in. powstanie alternatywnych struktur społecznych, wyznających odmienne zasady i wartości niż dominujące (w domyśle rodzime) grupy narodowościowe.

Kluczowym gremium dla kształtowania polityki migracyjnej, ze zmienionym względem obecnego zakresem kompetencji, ma być Międzyresortowy Zespół do spraw Migracji. Wskazane gremium będzie również odpowiedzialne za wdrażanie i ewaluowanie Strategii. W tym celu, do końca 2027 roku, Zespół będzie zobowiązany do przeprowadzenia również całościowego, śródkresowego przeglądu jej realizacji. W dalszej części dokumentu autorzy stwierdzają, iż w przyszłości należy zbudować odrębną instytucję na poziomie centralnym, w oparciu o Urząd ds. Cudzoziemców, o szerokich kompetencjach w zakresie tworzenia i realizacji polityki migracyjnej.

Dostęp do terytorium

W kontekście dostępu cudzoziemców do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, rozumianego jako zasady legalizacji i kontroli pobytu oraz polityki powrotów cudzoziemców do krajów pochodzenia lub tranzytu, w tym powrotów przymusowych, czy funkcjonowania granicy państwowej, uwypukla się fundamentalne znaczenie polityki wizowej. Przypomina się tutaj znaczenie różnych regulacji wynikających z prawa międzynarodowego oraz prawa Unii Europejskiej, przy jednoczesnym podkreśleniu, iż Polsce pozostawiono pewną elastyczność w zakresie kształtowania migracyjnej polityki wizowej. **W tym rozdziale pojawia się również informacja o krytycznym stanowisku Polski wobec niedawno przyjętego Paktu o Azylu i Migracji.**

Autorzy dokumentu zapowiadają w tym obszarze szereg zmian, w tym m.in. zwiększenie autonomii urzędników konsularnych, odpowiedzialnych za wydawanie wiz, cyfryzację procedur dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców czy dążenie do osiągnięcia spójności między systemem legalizacji pobytu i legalizacji pracy.

Pada także zapowiedź opracowania krajowego planu powrotowego, mającego na celu wydalenie z kraju cudzoziemców, których pobyt na terenie kraju jest nieuzasadniony lub niepożądany. Ma on być realizowany przy wykorzystaniu kompetencji Unii Europejskiej (m.in.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

z udziałem Frontexu) oraz innych organizacji międzynarodowych. Ponadto autorzy zapowiadają, że **Polska będzie podpisywać umowy o powrotach migrantów do krajów tranzytu oraz pochodzenia w ramach systemu eksternalizacji polityki migracyjnej** oraz wspierać podpisywanie takich umów przez podmioty Unii Europejskiej, wpisując się tym samym w działania realizowane na poziomie unijnym.

W tym kontekście twórcy Strategii ogłaszają również podjęcie szerokich działań nakierunkowanych na zapobieganie i przeciwdziałanie przestępstwom popełnianym przez cudzoziemców, zwalczanie przestępczości transgranicznej oraz zwiększenia ochrony granicy Polski, m.in. przez jej dalsze umacnianie (np. budowa zapór fizycznych, zapór elektronicznych oraz wprowadzenia stref buforowych). „Polska będzie kontynuowała fizyczne i elektroniczne zabezpieczenie granicy polsko-białoruskiej i polsko-rosyjskiej w taki sposób, aby maksymalnie utrudnić jej nielegalne przekraczanie” - możemy przeczytać w dokumencie.

W Strategii pojawia się zapowiedź wzmocnienia oraz zmodernizowania granicy polsko - ukraińskiej, co ma na celu zwalczanie przestępczości transgranicznej na tym odcinku oraz zwiększenie możliwości transportowych w relacjach handlowych z naszym wschodnim sąsiadem.

Zawieszenie prawa do azylu? Nowa propozycja rządu.

Rozdział poświęcony zagadnieniom ochrony krajowej i międzynarodowej (azyl) rozpoczyna się od trafnych spostrzeżeń, że rozwiązania funkcjonujące w tej materii nie przystają do obecnych realiów i wymagają pilnych zmian. **Autorzy dokumentu wskazują na prawo państwa, zagrożonego działaniami hybrydowymi, do odmowy dostępu do swojego terytorium cudzoziemcowi, który wykorzystuje do tego celu złożenie wniosku o ochronę międzynarodową.** W tym kontekście przywołuje się doświadczenia ostatnich lat, kiedy duża część państw stanęła w obliczu „bardzo poważnych wyzwań związanych z koniecznością ochrony swych granic w połączeniu z obowiązującą legislacją” (s.19).

„Niejednokrotnie realna ochrona tych granic nie idzie też w parze z obecnym standardem ochrony praw migrantów, kształtującym się pod wpływem orzecznictwa sądów międzynarodowych” – słusznie zauważają twórcy Strategii (s. 19). Dlatego też przedstawiciele rządu proponują **„instrument czasowego i terytorialnego zawieszania prawa do składania wniosków o azyl” (s.19).**

Jak możemy przeczytać w dokumencie, Polska deklaruje, iż będzie dążyła do zmiany ogólnego podejścia na poziomie Unii Europejskiej oraz w ramach członkostwa w organizacjach międzynarodowych, na rzecz uzupełnienia go o kwestie bezpieczeństwa. Powyższe odnosi się

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

nie tylko do nielegalnych przekroczeń granicy poza przejściami granicznymi, ale również możliwości czasowego i terytorialnego zawieszania przyjmowania wniosków na samych przejściach lub poza nimi w sytuacji bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa.

Autorzy odwołują się tutaj do przykładu Finlandii, gdzie wprowadzono podobne rozwiązania.

Wskazuje się również, iż procedura udzielania ochrony krajowej i międzynarodowej musi być monitorowana przez niezależne organy, ze szczególnym uwzględnieniem roli Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Rzecznika Praw Dziecka. Ponadto imigranci powinni zostać objęci kompleksowymi programami integracyjnymi, a autorzy dokumentu postulują powiązanie stopnia integracji społecznej z możliwością uzyskania zezwolenia na pobyt stały, a w dalszej perspektywie polskiego obywatelstwa.

Jednocześnie wyraźnie podkreśla się, iż ochrona granic powinna być prowadzona z uwzględnieniem potrzeby ochrony życia imigrantów, ze szczególnym naciskiem na tzw. grupy wrażliwe (niezdefiniowane w dokumencie). **Polska ma przygotować, w porozumieniu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, w tym z organizacjami kościelnymi, koncepcję ograniczonego „pobytu humanitarnego”.** Takie pobyty będą odnosiły się do określonych grup cudzoziemców spełniających „odpowiednie kryteria” (nie wskazano jakie dokładnie). Powyższa koncepcja ma na celu, zgodnie z informacjami zawartymi w Strategii, stworzenie transparentnych, legalnych i akceptowalnych społecznie kanałów migracyjnych. Ma ona również być odpowiedzią, jak to określono w dokumencie, na „nieakceptowany przez Polskę instrument relokacji cudzoziemców zaproponowany w unijnym Pakcie o migracji i azylu” (s. 21).

Migracja a rynek pracy

Kolejny rozdział Strategii poświęcony jest zagadnieniom dotyczącym wpływu zmian demograficznych i migracji na rynek pracy. Ta część dokumentu rozpoczyna się od podkreślenia znaczenia zmian demograficznych zachodzących w polskim społeczeństwie oraz ich wpływu na rynek pracy. Co szczególnie interesujące, autorzy dokumentu zwracają uwagę na popularność poglądu, zgodnie z którym niedobory na rynku pracy można w łatwy sposób uzupełniać napływem cudzoziemców, słusznie wskazując na problemy, jakie przedmiotowe podejście spowodowało w krajach Europy Zachodniej. „Doświadczenie tych państw pokazało, że taka polityka generuje liczne wyzwania i ryzyka, które wymagają odpowiedzi zarówno w pierwszym okresie napływu imigrantów zarobkowych, jak i w późniejszym czasie, kiedy to na rynek pracy wchodzi drugie czy trzecie pokolenie osób o korzeniach migracyjnych” - możemy przeczytać w Strategii (s. 22).

Rząd podkreśla, iż odpowiedzią na problemy w obszarze rynku pracy nie powinny polegać na „wykorzystywaniu instrumentów polityki migracyjnej”. Wskazuje się tutaj na konieczność

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

modernizacji i automatyzacji polskiej gospodarki, przy jednoczesnym podkreśleniu, Polska będzie dopuszczać do polskiego rynku pracy cudzoziemców, tak aby uzupełniać niedobory na rynku pracy w zawodach deficytowych, tworząc także specjalne regulacje adresowane do zawodów długotrwale deficytowych.

Przedstawia się również warunki, jakie obywatele państw trzecich będą musieli spełniać, by uzyskać dostęp do polskiego rynku pracy, wśród nich wymieniając cztery kluczowe wymagania:

- a) obywatelstwo kraju OECD lub państwa, z którym Polska lub Unia Europejska ma podpisaną umowę o readmisji i jest ona skutecznie realizowana;**
- b) posiadanie unikatowych, wysokospecjalistycznych umiejętności lub brak możliwości znalezienia pracownika o potrzebnych oraz unikatowych umiejętnościach w Polsce;**
- c) otrzymywanie wynagrodzenia miesięcznego co najmniej porównywalnego z pracownikami polskimi w danej branży, tak aby w tym zakresie nie tworzyć nieuczciwej konkurencji;**
- d) wniosek pracodawcy realizującego inwestycje w Polsce o strategicznym znaczeniu dla gospodarki lub obronności państwa**

Następnie twórcy dokumentu zapowiadają wprowadzenie tzw. modelu punktowego, zgodnie z którym cudzoziemiec, chcący uzyskać dostęp do rynku pracy w danym kraju zobowiązany jest wykazania posiadania poszczególnych kompetencji, pożądanых z punktu widzenia kraju docelowego. W takim przypadku prawo wjazdu otrzymuje się po zdobyciu określonego minimum punktowego. Pojawia się również deklaracja zwiększenia nadzoru nad agencjami zatrudnienia, które pośredniczą w rekrutowaniu cudzoziemców oraz postulat zwiększenia kar dla podmiotów zajmujących się nielegalnym pośrednictwem i przyczyniających się do nielegalnego zatrudniania cudzoziemców.

Autorzy dokumentu oświadczają, iż fundamentem ma być pierwszeństwo dostępu do rynku pracy dla obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich Unii Europejskiej, co (w tym drugim przypadku) wynika z zasady swobodnego przepływu pracowników. Jednocześnie podkreślają oni, iż „nie są planowane żadne instrumenty mające na celu zachęcanie pracodawców do zatrudniania cudzoziemców” (s.24).

Migranci w systemie edukacji

W dokumencie wskazuje się na liczne nadużycia w materii dostępu cudzoziemców do polskiego systemu edukacji, za *exemplum* podając sytuację wykorzystywania wiz studenckich do uzyskania prawa do wjazdu do Unii Europejskiej bez zamiaru podejmowania studiów. W tym

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

kontekście podkreśla się konieczność modyfikacji systemu rekrutacji obcokrajowców zainteresowanych studiowaniem oraz prowadzeniem badań naukowych w Polsce. Ulec zmianie mają zasady dotyczące znajomości języka wykładowego, (wprowadzenie katalogu uznawanych certyfikatów znajomości języka oraz ustanowienie obowiązku rozmów kwalifikacyjnych). Wskazuje się również na konieczność potwierdzania pozytywnego zakończenia kształcenia na poziomie uprawniającym do podejmowania studiów w Polsce oraz ustanowienia limitów rekrutacyjnych w zakresie przyjmowania cudzoziemców na różnych kierunkach studiów (zwłaszcza w obszarze kierunków związanych z bezpieczeństwem państwa). Ponadto w przypadku cudzoziemców zostanie wprowadzone rozliczenie półroczne zamiast rocznego w zakresie nieobecności na zajęciach, mające na celu unieważnianie wiz studenckich.

Twórcy dokumentu słusznie zauważają, iż zapewnienie efektywnej edukacji dla dzieci cudzoziemskich jest kluczowym instrumentem ich integracji w społeczeństwie. „Szybkie i sprawne włączanie dzieci cudzoziemskich do polskiego systemu edukacji jest koniecznością, niezależnie od preferencji (czy wygody) rodziców” - czytamy w Strategii (s. 27).

Integracja

Odwołując się doświadczeń innych państw, rząd wskazuje, iż konieczne jest powiązanie polityki imigracyjnej z polityką integracyjną. Trafnie zauważa się przy tym, iż w ciągu ostatnich lat Polskę zamieszkuje coraz bardziej zróżnicowana pod względem etnicznym grupa cudzoziemców, co z kolei przekłada się na większe wyzwania w tym obszarze. Dostrzega się również, iż Polska dotychczas nie opracowała praktycznie żadnej polityki integracyjnej.

Dlatego też w dokumencie deklaruje się powiązanie przyjmowania cudzoziemców z ich możliwościami integracyjnymi z polskim społeczeństwem. „Sukces w polityce integracyjnej zostanie osiągnięty, jeżeli dany cudzoziemiec komunikuje się w języku polskim, przestrzega przepisów oraz norm i wartości obowiązujących w Polsce, a także aktywnie uczestniczy w życiu społecznym lokalnej wspólnoty oraz utrzymuje bliskie relacje z członkami polskiego społeczeństwa” - zauważają twórcy dokumentu (s. 28).

Sama integracja jest rozumiana jako wieloetapowy i dwukierunkowy proces, oparty na budowie prawidłowych relacji pomiędzy imigrantami a społeczeństwem przyjmującym. Działania integracyjne mają być podejmowane wobec wszystkich cudzoziemców, od początku ich pobytu w Polsce.

W tym kontekście podkreśla się potrzebę nauki cudzoziemców języka polskiego, za priorytet uznając dostępność jego kursów, deklarując przy tym wsparcie dla organizacji pozarządowych, organizujących takie zajęcia.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Nabywanie obywatelstwa

Dalsza część Strategii odnosi się do materii dotyczącej nabywania polskiego obywatelstwa przez cudzoziemców. Trafnie zauważa się tutaj wzrost zainteresowania obcokrajowców możliwością uzyskania polskiego obywatelstwa oraz wskazuje na możliwość zmiany prawa w tym obszarze, zwłaszcza w kontekście rzeczywistych związków z Polską oraz znajomości języka polskiego. Ponadto, w ocenie twórców dokumentu zaostrezeniu powinny ulec również zasady przyznawania Karty Polaka. „ (...) uznanie za obywatela polskiego powinno być uzależnione od potwierdzenia, że dany cudzoziemiec jest zintegrowany ze społeczeństwem polskim, w tym wykazuje się odpowiednią znajomością języka polskiego” - czytamy w Strategii (s. 31).

Diaspora polska

W dokumencie omawia się także problematykę dotyczącą polskiej diaspory, czyli Polaków mieszkających poza granicami Polski. Wskazuje się tutaj przede wszystkim na konieczność podtrzymania kontaktów z Polską wśród Polaków mieszkających za granicą jak i osób o polskich korzeniach. Padają deklaracje o zachęcaniu dzieci polskich imigrantów do studiowania w Polsce oraz promocji Polski w kontekście jej członkostwa w Unii Europejskiej oraz NATO. Kontynuowane będą projekty ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą.

Podsumowanie

Dokonując oceny Strategii migracyjnej na najbliższe lata, w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na zawarte tam deklaracje, zapowiedzi oraz kierunki działań. Pod tym względem większą część postulatów i priorytetów należy ocenić pozytywnie. W tym kontekście warto zwrócić uwagę przede wszystkim na zapowiedzi wskazanie bezpieczeństwa narodowego jako priorytetu polityki migracyjnej czy wielokrotnie podkreślenie znaczenia integracji, rozumianej jako dostosowanie się imigrantów do norm i zasad społecznych obowiązujących oraz akceptowalnych w polskim społeczeństwie. Na pozytywną ocenę zasługuje również podkreślenie znaczenia spójności społecznej oraz wskazanie na sabotażowy charakter naporu nielegalnych imigrantów na granicy polsko - białoruskiej.

In minus należy natomiast ocenić bardzo pobieżne poruszenie problematyki dotyczącej Paktu o migracji i azylu. Trzeba pamiętać, iż akty normatywne wchodzące w skład Paktu po wejściu w życie w połowie 2026 roku, w związku z zasadą pierwszeństwa prawa wspólnotowego, będą miały zasadnicze znaczenie dla polityki migracyjnej wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym m.in. Polski. Przedmiotowy pakiet legislacyjny oddaje bowiem Komisji Europejskiej oraz Radzie Unii Europejskiej ogromną władzę w zakresie polityki migracyjnej, czego przejawem jest chociażby możliwość decydowania o relokacji imigrantów do

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

konkretnego państw członkowskiego UE. Tymczasem w 36 - stronicowym tekście Strategii do Paktu odniesiono się zaledwie 2 razy.

Patryk Ignaszczak – analityk Centrum Prawa Międzynarodowego Ordo Iuris